

vinen, aby, prováděje odkopávku, k těmto nedostatkům hleděl a zařídil, čeho bylo třeba k zamezení neštěstí nedostatečným osvětlením odkopávky. I kdyby tedy obec svou povinnost podle § 19 stav. ř. byla porušila, o čemž nelze tu rozhodovati, ručil by přece žalovaný podle § 1302 obč. zák. solidárně s ní, poněvadž podíly jeho a obce na poškození nelze určit. Ani vlastní spoluvina žalobkyně na úrazu nemůže žalovaného úplně sprostí povinnosti k náhradě škody.

Čís. 14335.

K výkladu §u 921 obč. zák. Žalobce, jenž se domáhá vrácení věci, může se bránit případnému nároku žalovaného na vrácení splátky kupní ceny podle § 921 obč. zák. námitkou, že není povinen k vrácení splátky proto, že má proti žalovanému nárok pro opotřebení nebo poškození věci, ale neomlouvá ho námitka, že bude moci teprve po vrácení věci spolehlivě zjistiti její stav.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1935, Rv I 668/33.)

Žalobkyně prodala žalovanému motorové kolo s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení kupní ceny. Od kupní smlouvy odstoupila za souhlasu žalovaného, jenž ani v udělené mu dodatečné lhůtě kupní cenu nezaplatil. V řízení o žalobě na vydání kola namítl žalovaný, že mu žalobkyně započetla na kupní cenu 3.388 Kč, kterou u ní měl z důvodu provise k dobru. Žalobkyně popřela povinnost k vrácení této částky namítajíc, že má proti žalovanému nárok na odškodnění a případné poškození užíváním motorového kola. Prvý soud uznal, že žalobkyně nemá nároku na náhradu škody pro nesplnění kupní smlouvy proti žalovanému a žalobu její na vrácení prodaného motorového kola prozatím zamítl. Odvolací soud změnil rozsudek prvního soudu žalobě na vydání motorového kola vyhověl. Důvody: Žalobkyně jest vlastnící motorového kola a žalovaný nemá po ustoupení žalující od smlouvy práva k držbě. Podle § 921 obč. zák. má ovšem již přijatá úplata býti takovým způsobem vrácena nebo zaplácena, aby žádná strana ze škody druhé strany neměla užitek. Dle toho měl by žalovaný nárok na vrácení částky 3.388 Kč po srážce škody žalující straně nesplněním smlouvy vzniklé, zejména znehodnocením motorového kola, ale tuto škodu v tomto sporu žalobkyně dobře uplatňovati nemůže, když není v držení motorky a neví, v jakém stavu tato motorka jest a v jakém bude, až se zase do držení jejího dostane. Bude věcí stran, aby po vrácení motorky žalobkyni se o vzájemných nárocích ve smyslu § 921 obč. zák. jim příslušejících dohodly, po případě zvláštním sporem tyto nároky uplatňovaly.

Nejvyšší soud změnil rozsudek odvolacího soudu a vyslovil, že žalovaný je povinen žalobkyni prodané mu motorové kolo vydati, bude-li mu současně žalobkyni vrácen obnos 3.388 Kč, zaúčtovaný mu žalobkyni jako splátka na kupní cenu onoho kola.

D ů v o d y :

Žalobkyně prodala žalovanému motorové kolo, jehož vlastnictví si vyhradila až do úplného zaplacení kupní ceny a odstoupila od kupní smlouvy za souhlasu žalovaného, když ani v udělené mu dodatečné lhůtě kupní cenu nezaplatil. I když žalobkyně označuje svou žalobu jako žalobu vlastnickou, není překážky, aby v řízení o této žalobě bylo jednáno a rozhodnuto i o nároku na vrácení zaplacené částky kupní ceny, který žalovaný uplatňoval podle § 921 obč. zák. Stejnou zásadu vyslovil nejvyšší soud i v rozhodnutí čís. 10005 sb. n. s. Žalovaný namítal, že mu byla žalobkyní započtena na kupní cenu částka 3.388 Kč, kterou u ní měl k dobru jako provisní pohledávku. Žalobkyně mohla proti dotčenému nároku žalovaného bránit se námitkou, že není povinna k vrácení částky kupní ceny, žalovaným zaplacené, ježto má proti němu nárok na odškodnění za používání pokud se týče případné poškození motorového kola. Ježto předpis § 921 obč. zák. není předpisem práva velícího, nebylo lze starati se z úřadu o dotyčné zájmy žalobkyniny, zejména zjišťovati znaleckým důkazem, zda a pokud utrpěla újmu používáním, pokud se týče poškozením kola, nýbrž bylo na žalobkyni, by dotyčnou námitku vznesla a po stránce skutkové opodstatnila, zejména by číselně udala, nač si případnou škodu oceňuje. Než to žalobkyně neučinila, vycházejíc z nesprávného právního názoru, že v tomto sporu lze řešiti jediné otázku vrácení motorového kola a nikoliv otázku, zda té které straně přísluší nárok podle § 921 obč. zák. Žalobkyně nepozbývá sice svého případného nároku na odškodnění proti žalovanému tím, že jej v této rozepři nenamítala, než toto její opomenutí nemůže býti překážkou, aby nebylo vyhověno prostě žalobnímu žádání o vrácení kola, nýbrž aby byl žalovaný odsouzen k jeho vrácení jen proti vrácení zaplacené částky kupní ceny 3.388 Kč z ruky do ruky. Žalobkyně nemůže se omlouvatí tím, že teprve po vrácení kola bude míti možnost jeho stav spolehlivě zjistiti, neboť předpisy civilního řádu jí umožňovaly, aby stav kola dala zjistiti ještě za sporného řízení způsobem umožňujícím jí uplatnění náhradních nároků; kdyby pak při vrácení kola zjistila dodatečné jeho další zneužívání nebo poškození, než jak již bylo zjištěno, nezbývá, než aby případné dotyčné nároky uplatnila zvláštní žalobou.

Čís. 14336.

Kdo ručí zaměstnanci, jenž z příkazu zaměstnavatelova vypomáhal při práci třetí osobě, za škodu, již utrpěl při této práci.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1935, Rv I 933 /33.)

P r v ý s o u d neuznal žalobou uplatňovaný nárok na náhradu škody důvodem po právu. **O d v o l a c í s o u d** uznal, že žalobní nárok je důvodem po právu jen polovinou.